

Gulsum AZGAROVA,
SamDTU pedagogika-psixologiya kafedrasida assistenti
E-mail: azgarovagulsum@gmail.com, ORCID.org/0009-0002-8374-1236

SamDTU dotsenti D.U.Mamadiyarova taqrizi asosida

STATISTICAL ANALYSIS OF THE FORMATION OF PROFESSIONAL SKILLS AMONG MEDICAL STUDENTS

Annotation

This article analyzes the process of forming professional skills among medical students from psychological and pedagogical perspectives. During the study, statistical methods were used to examine the level of students' professional skills, as well as the relationship between their motivation and practical training. The results showed that motivation and practical training are important factors in students' professional development.

Keywords: professional skills, medical students, statistical analysis, motivation, competence, learning effectiveness.

СТАТИСТИЧЕСКИЙ АНАЛИЗ ФОРМИРОВАНИЯ ПРОФЕССИОНАЛЬНЫХ НАВЫКОВ СТУДЕНТОВ МЕДИЦИНСКИХ ВУЗОВ

Аннотация

В данной статье анализируется процесс формирования профессиональных навыков студентов медицинских вузов с психологической и педагогической точки зрения. В ходе исследования с использованием статистических методов изучались уровень профессиональных навыков студентов, а также взаимосвязь между их мотивацией и практической подготовкой. Результаты показали, что мотивация и практические занятия являются важными факторами профессионального развития студентов.

Ключевые слова: профессиональные навыки, студенты медицинских вузов, статистический анализ, мотивация, компетентность, эффективность обучения.

TIBBIYOT TALABALARI KASBIY KO'NIKMALARINING SHAKLLANISHINI STATISTIK TAHLIL QILISH

Annotatsiya

Mazkur maqolada tibbiyot talabalari kasbiy ko'nikmalarining shakllanish jarayoni psixologik va pedagogik nuqtai nazardan tahlil qilinadi. Tadqiqot davomida talabalarning kasbiy ko'nikmalari darajasi, ularning motivatsiyasi hamda amaliy tayyorgarligi o'rtasidagi bog'liqlik statistik metodlar yordamida o'rganildi. Natijalar talabalarning kasbiy rivojlanishida motivatsiya va amaliy mashg'ulotlarning muhim omil ekanligini ko'rsatdi.

Kalit so'zlar: kasbiy ko'nikmalar, tibbiyot talabalari, statistik tahlil, motivatsiya, kompetensiya, ta'lim samaradorligi.

Kirish. Zamonaviy tibbiyot tizimida yuqori malakali mutaxassislarni tayyorlash dolzarb masalalardan biri hisoblanadi. Sog'liqni saqlash sohasida amalga oshirilayotgan islohotlar, innovatsion texnologiyalarning joriy etilishi hamda tibbiy xizmatlar sifatiga qo'yilayotgan yuqori talablar tibbiyot xodimlarining nafaqat nazariy bilimlarga, balki puxta shakllangan kasbiy ko'nikmalarga ega bo'lishini taqozo etadi. Shu nuqtai nazardan, tibbiyot talabalari kasbiy ko'nikmalarining shakllanish jarayonini ilmiy asosda o'rganish muhim ahamiyat kasb etadi.

Kasbiy ko'nikmalar - bu talabaning kelajakdagi amaliy faoliyatida zarur bo'lgan bilim, malaka va psixologik tayyorgarlikning integrativ majmui bo'lib, u o'quv jarayonida bosqichma-bosqich shakllanadi. Ayniqsa, klinik tafakkur, kommunikativ kompetensiya, tezkor qaror qabul qilish qobiliyati hamda stressga bardoshlilik kabi psixologik omillar tibbiyot mutaxassisining kasbiy muvaffaqiyatida muhim rol o'ynaydi.

Mazkur jarayonni chuqur tahlil qilishda statistik metodlarning qo'llanilishi alohida ahamiyatga ega. Statistik tahlil yordamida talabalarning kasbiy ko'nikmalari darajasi, ularning shakllanishiga ta'sir etuvchi omillar hamda o'zaro bog'liqliklar aniqlanadi. Jumladan, korrelyatsion, regressiya va dispersion tahlil usullari orqali turli psixologik va pedagogik ko'rsatkichlar o'rtasidagi munosabatlarni ilmiy asosda baholash imkoniyati yaratiladi. Shuningdek, zamonaviy ta'lim muhitida interfaol metodlar, simulyatsion treninglar va klinik amaliyotning keng joriy etilishi talabalarda

kasbiy ko'nikmalarni shakllantirish samaradorligini oshirmoqda. Biroq ushbu jarayonning natijadorligini aniqlash va baholash uchun aniq statistik yondashuvlarga asoslangan empirik tadqiqotlar yetarli darajada o'rganilmagan.

Shu bois, mazkur maqolaning maqsadi - tibbiyot talabalari kasbiy ko'nikmalarining shakllanish darajasini statistik tahlil asosida o'rganish, shuningdek, ushbu jarayonga ta'sir etuvchi asosiy omillarni aniqlashdan iborat. Tadqiqot natijalari tibbiy ta'lim sifatini oshirish, o'quv jarayonini takomillashtirish hamda kelajakdagi malakali mutaxassislarni tayyorlashda muhim ilmiy-amaliy ahamiyat kasb etadi.

So'nggi yillarda tibbiy ta'lim tizimida kompetensiyaviy yondashuv keng joriy etilmoqda. Ushbu yondashuv talabalarning bilimlarini amaliyot bilan integratsiyalash, mustaqil fikrlash, klinik tafakkur va muammoli vaziyatlarda samarali qaror qabul qilish qobiliyatlarini rivojlantirishga qaratilgan. Shu bilan birga, tibbiyot talabalari kasbiy ko'nikmalarining shakllanishi ko'p omilli va murakkab jarayon bo'lib, u pedagogik, psixologik va ijtimoiy omillarning o'zaro ta'siri natijasida yuzaga keladi.

Kasbiy ko'nikmalarni shakllantirish jarayonida talabalarning motivatsiyasi, o'z-o'zini rivojlantirishga intilishi, refleksiv qobiliyatlari, kommunikativ kompetensiyasi hamda emotsional barqarorligi muhim ahamiyat kasb etadi. Ayniqsa, tibbiyot amaliyotida bemor bilan samarali muloqot o'rnatish, stressli vaziyatlarda to'g'ri qaror qabul qilish va tezkor harakat qilish kabi ko'nikmalar alohida e'tiborni talab etadi. Shu bois,

mazkur omillarni ilmiy asosda o'rganish va baholash zarurati ortib bormoqda.

Mazkur muammoni o'rganishda statistik tahlil metodlari muhim ilmiy vosita sifatida namoyon bo'ladi. Statistik yondashuv orqali talabalarning kasbiy ko'nikmalari darajasi miqdoriy jihatdan baholanadi, turli ko'rsatkichlar o'rtasidagi bog'liqliklar aniqlanadi va ularning ishonchlik darajasi tekshiriladi. Xususan, korrelyatsion tahlil yordamida psixologik omillar va kasbiy ko'nikmalar o'rtasidagi o'zaro munosabatlar aniqlansa, regressiya tahlili orqali ushbu ko'nikmalar shakllanishiga ta'sir etuvchi asosiy determinantlar aniqlanadi. Bundan tashqari, dispersion tahlil (ANOVA) yordamida turli guruhlar o'rtasidagi farqlar statistik jihatdan asoslanadi.

Shuni ta'kidlash lozimki, zamonaviy tibbiy ta'limda simulyatsion treninglar, klinik stajirovkalar, muammoli ta'lim metodlari va interfaol texnologiyalar keng qo'llanilmoqda. Ushbu metodlar talabalarning kasbiy ko'nikmalarini shakllantirishda samarali vosita bo'lib xizmat qilsa-da, ularning real natijadorligini ilmiy-statistik asosda baholash muhim ahamiyatga ega. Aks holda, ta'lim jarayonining samaradorligini ob'ektiv aniqlash qiyinlashadi.

Bugungi kunda ilmiy adabiyotlarda tibbiyot talabalari kasbiy tayyorgarligi masalalari keng yoritilgan bo'lsa-da, aynan kasbiy ko'nikmalar shakllanishini kompleks statistik tahlil asosida o'rganishga qaratilgan tadqiqotlar yetarli emasligi kuzatilmoqda. Bu esa mazkur yo'nalishda chuqur empirik izlanishlar olib borishni taqozo etadi. Shu munosabat bilan, ushbu maqolada tibbiyot talabalari kasbiy ko'nikmalarining shakllanish darajasini aniqlash, ularning rivojlanishiga ta'sir etuvchi psixologik va pedagogik omillarni statistik metodlar asosida tahlil qilish hamda olingan natijalar asosida amaliy tavsiyalar ishlab chiqish maqsad qilib qo'yilgan. Tadqiqot natijalari tibbiy ta'lim sifatini oshirish, o'quv jarayonini optimallashtirish va zamonaviy talabalar asosida raqobatbardosh mutaxassislarni tayyorlashda muhim ahamiyat kasb etadi.

Adabiyotlar tahlili. Zamonaviy psixologik va pedagogik tadqiqotlarda talabalarda kasbiy ko'nikmalarni shakllantirish muammosi muhim ilmiy yo'nalishlardan biri hisoblanadi. Ayniqsa, tibbiyot ta'limida kasbiy kompetensiyalarni rivojlantirish masalasi nafaqat nazariy bilimlar, balki amaliy faoliyatga tayyorgarlik bilan ham chambarchas bog'liqdir.

Ilmiy adabiyotlarda kasbiy ko'nikmalarni shakllantirish jarayoni shaxsning individual-psixologik xususiyatlari, motivatsiyasi va ijtimoiy muhit bilan uzviy bog'liqligi ta'kidlanadi. Xususan, talabalarda kasbiy ko'nikmalarni rivojlantirishda ichki motivatsiya, kasbiy qiziqish va o'z-o'zini anglash muhim omillar sifatida ko'riladi. Shu bilan birga, kasbiy faoliyatga tayyorgarlik jarayonida bilim, ko'nikma va malaka o'rtasidagi o'zaro bog'liqlik ham alohida ahamiyat kasb etadi.

Psixologik tadqiqotlarda kasbiy kompetensiyaning shakllanishi ko'pincha psixodiagnostik metodlar orqali o'rganiladi. Bu jarayonda shaxsning qobiliyatlari, temperament xususiyatlari, motivatsion profili va emotsional barqarorligi aniqlanadi. Ayniqsa, tibbiyot talabalari uchun emotsional barqarorlik, stressga chidamlilik va kommunikativ ko'nikmalar muhim kasbiy sifatlar sifatida ajratib ko'rsatiladi.

Qator tadqiqotlarda talabalarning kasbiy shakllanishida psixologik treninglar va amaliy mashg'ulotlarning roli alohida ta'kidlangan. Psixologik treninglar orqali talabalarda muloqot madaniyati, empatiya, stressga bardoshlilik va refleksiv qobiliyatlar rivojlanishi aniqlangan. Bu esa tibbiyot sohasida bemor bilan samarali muloqot qilish va klinik qaror qabul qilishda muhim omil hisoblanadi.

Kasbiy ko'nikmalarni shakllantirishda refleksiya jarayoni ham muhim o'rin egallaydi. Tadqiqotlar shuni ko'rsatadiki, refleksiv ko'nikmalar talabalarning o'z faoliyatini tahlil qilish, xatolarni anglash va professional rivojlanishni rejalashtirish imkonini beradi. Bu ayniqsa tibbiyot talabalari uchun klinik tafakkurni rivojlantirishda muhim hisoblanadi.

Shuningdek, kasbiy motivatsiya va tashqi ta'sir omillarining roli ham keng o'rganilgan. Auditoriyadan tashqari faoliyatlar, treninglar va ta'lim muhitining psixologik jihatlari talabalarning kasbiy motivatsiyasini oshirishga xizmat qiladi. Bu esa kasbiy ko'nikmalar shakllanishining tezligi va sifatiga bevosita ta'sir ko'rsatadi.

Zamonaviy tadqiqotlarda statistik tahlil metodlari (korrelyatsion tahlil, regressiya, faktor tahlili, dispersion tahlil) orqali turli psixologik omillar va kasbiy ko'nikmalar o'rtasidagi bog'liqlik aniqlanmoqda. Masalan, talabalar faoliyati va o'quv muhitiga oid tadqiqotlarda omillar o'rtasida kuchli ijobiy korrelyatsiya mavjudligi aniqlangan bo'lib, bu kasbiy rivojlanishda kompleks yondashuv zarurligini ko'rsatadi.

Bundan tashqari, zamonaviy ilmiy yondashuvlarda talabalarning kasbiy shakllanishi ijtimoiy-psixologik mexanizmlar orqali ham tushuntiriladi. Jumladan, kommunikativ qobiliyatlar, innovatsion fikrlash va ijtimoiy moslashuv kasbiy kompetensiyaning ajralmas tarkibiy qismlari sifatida qaraladi.

Ilmiy tadqiqotlarda kasbiy ko'nikmalar tushunchasi ko'p qirrali fenomen sifatida talqin qilinadi. Ko'plab olimlar kasbiy kompetensiyani bilim, ko'nikma va shaxsiy sifatning integratsiyasi sifatida izohlaydi. Tibbiyot ta'limida esa bu ko'rsatkich klinik tafakkur, kommunikativ qobiliyat va amaliy faoliyat bilan chambarchas bog'liq.

Tadqiqot metodologiyasi. Mazkur tadqiqot tibbiyot talabalari kasbiy ko'nikmalarining shakllanish jarayonini chuqur va tizimli o'rganishga qaratilgan bo'lib, unda psixologik, pedagogik va statistik yondashuvlar integratsiyasi asos qilib olindi. Tadqiqotning metodologik poydevorini shaxs faoliyatini tizimli yondashuv asosida tahlil qilish, kompetensiyaviy yondashuv hamda kasbiy rivojlanishning psixologik qonuniyatlari tashkil etadi. Ushbu yondashuvlar doirasida talabalarning kasbiy shakllanishi faqat bilim darajasi bilan emas, balki ularning motivatsion, kognitiv, amaliy va refleksiv komponentlari bilan uzviy bog'liqlikda ko'rib chiqildi.

Tadqiqot kvantitativ yo'nalishda tashkil etilib, empirik ma'lumotlarni yig'ish va ularni matematik-statistik usullar orqali qayta ishlashga asoslandi. Tadqiqot dizayni kesim (cross-sectional) va qisman eksperimental xarakterga ega bo'lib, bunda talabalarning turli bosqichlardagi kasbiy ko'nikmalari o'rganildi hamda ayrim pedagogik ta'sir omillarining samaradorligi baholandi. Tadqiqot jarayonida nazorat va eksperimental guruhlar o'rtasida taqqoslashlar amalga oshirilib, ta'lim jarayoniga joriy etilgan interfaol metodlarning kasbiy ko'nikmalar rivojiga ta'siri aniqlashtirildi.

Empirik baza sifatida oliy tibbiyot ta'lim muassasalarining 2-4 kurs talabalaridan iborat tanlanma jalb etildi. Tanlanma shakllantirishda reprezentativlikni ta'minlash maqsadida tasodifiy va qatlamli tanlash usullari qo'llanildi, bunda talabalar jinsi, yoshi va mutaxassislik yo'nalishlari inobatga olindi. Bu esa natijalarning umumlashtirilish darajasini oshirish va xulosalarning ilmiy asoslanganligini ta'minlashga xizmat qildi. Ma'lumotlarni yig'ish jarayonida bir-birini to'ldiruvchi bir nechta metodlardan foydalanildi. Xususan, so'rovnoma va psixodiagnostik testlar yordamida talabalarning kasbiy motivatsiyasi, o'z-o'zini baholash darajasi va nazariy bilimlari aniqlangan bo'lsa, kuzatish metodi orqali ularning klinik amaliyotdagi real faoliyati tahlil

qilindi. Bundan tashqari, eksperiment metodidan foydalanib, ta'lim jarayoniga interfaol o'qitish usullari joriy etildi va ularning kasbiy ko'nikmalarga ta'siri o'rganildi.

Kasbiy ko'nikmalarni o'lchashda kompleks yondashuv qo'llanilib, ular bir nechta asosiy komponentlar orqali baholandi. Jumladan, kognitiv komponent talabalarining nazariy bilim darajasini, amaliy komponent klinik ko'nikmalarni egallash darajasini, kommunikativ komponent bemorlar bilan samarali muloqot qilish qobiliyatini, refleksiv komponent esa o'z faoliyatini tahlil qilish va xatolar ustida ishlash qobiliyatini ifodalaydi. Ushbu ko'rsatkichlar Likert shkalasi asosida miqdoriy ifodaga keltirilib, keyingi statistik tahlil uchun qulay shaklga o'tkazildi.

Olingan empirik ma'lumotlar matematik-statistik usullar yordamida qayta ishlanib, tahlil qilindi. Deskriptiv statistika yordamida o'rtacha qiymatlar, dispersiya va standart og'ish ko'rsatkichlari aniqlanib, umumiy tendensiyalar tavsiflandi. Korrelyatsion tahlil orqali turli psixologik omillar bilan kasbiy ko'nikmalar o'rtasidagi bog'liqlik darajasi aniqlanib, ularning o'zaro ta'siri baholandi. Guruhlar o'rtasidagi farqlarni aniqlash uchun Student t-testi qo'llanilib, eksperimental va nazorat guruhlar natijalari solishtirildi. Bundan tashqari, dispersion tahlil yordamida bir nechta guruhlar o'rtasidagi farqlar chuqurroq o'rganildi hamda regression tahlil orqali kasbiy ko'nikmalar shakllanishiga ta'sir etuvchi asosiy omillar aniqlashtirildi. Statistik hisob-kitoblari zamonaviy dasturiy vositalar, xususan, SPSS hamda Microsoft Excel yordamida amalga oshirildi.

Tadqiqot natijalarining ishonchligi va haqqoniyligini ta'minlash alohida e'tiborda bo'ldi. Ichki muvofiqlik Cronbach's alpha koeffitsienti yordamida tekshirilib, o'lchov vositalarining barqarorligi tasdiqlandi. Shuningdek, tadqiqotda qo'llanilgan metodikalarning validligi, ya'ni ular o'lchashi kerak bo'lgan psixologik konstruktarni qay darajada aniq aks ettirishi nazorat qilindi. Tadqiqot jarayonida etik tamoyillarga qat'iy rioya qilinib, barcha ishtirokchilardan oldindan rozilik olindi hamda ularning shaxsiy ma'lumotlari maxfiyligi ta'minlandi.

Shu tarzda ishlab chiqilgan metodologiya tibbiyot talabalari kasbiy ko'nikmalarining shakllanish jarayonini har tomonlama o'rganish, aniqlangan natijalarni ilmiy asoslash va ularni amaliyotga joriy etish imkonini beradi.

Tadqiqot natijalari va ularning statistik tahlili. Mazkur tadqiqot doirasida tibbiyot talabalari kasbiy ko'nikmalarining shakllanish darajasi hamda unga ta'sir etuvchi psixologik omillar kompleks ravishda o'rganildi. Olingan empirik ma'lumotlar matematik-statistik usullar yordamida qayta ishlanib, ular asosida muhim ilmiy xulosalar chiqarildi.

Tadqiqot natijalari avvalo deskriptiv statistik ko'rsatkichlar orqali tahlil qilindi. Talabalarining kasbiy ko'nikmalari umumiy integrativ ko'rsatkich sifatida baholanganida, o'rtacha qiymat o'rta darajadan biroz yuqori ekanligi aniqlandi. Bu esa talabalarda kasbiy tayyorgarlik shakllanish jarayoni davom etayotganligini, ammo uning hali to'liq mukammal darajaga yetmaganligini ko'rsatadi. Standart og'ish ko'rsatkichlarining o'rtacha darajada bo'lishi esa respondentlar o'rtasida individual farqlar mavjudligini tasdiqlaydi. Ayniqsa, amaliy va kommunikativ ko'nikmalar ko'rsatkichlarida tafvutlar yuqoriroq ekanligi kuzatildi, bu esa klinik tajriba va real bemorlar bilan ishlash imkoniyatlarining yetarlicha bir xil emasligi bilan izohlanadi.

Korrelyatsion tahlil natijalari talabalarining kasbiy ko'nikmalari bilan ularning psixologik xususiyatlari o'rtasida sezilarli bog'liqlik mavjudligini ko'rsatdi. Xususan, kasbiy motivatsiya darajasi bilan umumiy kasbiy ko'nikmalar ko'rsatkichi o'rtasida ijobiy va o'rta kuchli bog'liqlik aniqlangan. Bu holat yuqori motivatsiyaga ega talabalar o'z bilim va ko'nikmalarini faolroq rivojlantirishga intilishini tasdiqlaydi. Shu bilan birga, o'z-o'zini baholash darajasi ham

kasbiy kompetensiya bilan ijobiy korrelyatsiya qilishi aniqlanib, bu omil shaxsning o'z imkoniyatlariga bo'lgan ishonchi uning amaliy faoliyatiga bevosita ta'sir ko'rsatishini anglatadi. Refleksiv qobiliyatlar bilan kasbiy ko'nikmalar o'rtasidagi bog'liqlik esa nisbatan kuchliroq bo'lib, bu talabalar o'z faoliyatini tahlil qilish orqali o'z ustida ishlashga moyilligini bildiradi.

Eksperimental va nazorat guruhlar o'rtasidagi farqlarni aniqlash maqsadida o'tkazilgan Student t-testi natijalari interfaol ta'lim metodlari qo'llanilgan guruhda kasbiy ko'nikmalar darajasi sezilarli darajada yuqori ekanligini ko'rsatdi. Ushbu natija ta'lim jarayoniga innovatsion yondashuvlarni joriy etish talabalar faoliyatining samaradorligini oshirishini ilmiy jihatdan asoslaydi. Ayniqsa, kommunikativ va amaliy ko'nikmalar bo'yicha eksperimental guruh talabalarining natijalari sezilarli darajada yuqori bo'lgani kuzatildi. Bu esa simulyatsiya, klinik vaziyatlar tahlili va muammoli o'qitish metodlarining samaradorligini ko'rsatadi.

Regression tahlil natijalari kasbiy ko'nikmalar shakllanishiga ta'sir etuvchi asosiy omillarni aniqlash imkonini berdi. Tahlil natijalariga ko'ra, kasbiy motivatsiya, refleksiv qobiliyat va amaliy mashg'ulotlarda ishtirok etish faolligi asosiy prediktorlar sifatida namoyon bo'ldi. Ushbu omillar kasbiy kompetensiyaning sezilarli qismini tushuntirib berishi aniqlangan. Shu bilan birga, nazariy bilimlar darajasi ham muhim omil sifatida qayd etildi, ammo uning ta'siri amaliy faoliyat bilan solishtirganda nisbatan pastroq ekanligi kuzatildi.

Olingan natijalar shuni ko'rsatadiki, tibbiyot talabalari kasbiy ko'nikmalarining shakllanishi ko'p omilli jarayon bo'lib, u nafaqat ta'lim metodlari, balki shaxsiy psixologik xususiyatlar bilan ham chambarchas bog'liqdir. Statistik tahlil natijalari interfaol o'qitish usullari, amaliy mashg'ulotlar va talabalarining ichki motivatsiyasini rivojlantirish kasbiy tayyorgarlik samaradorligini oshirishda hal qiluvchi ahamiyatga ega ekanligini tasdiqlaydi. Shu jihatdan, zamonaviy tibbiy ta'lim tizimida o'quv jarayonini kompleks tashkil etish, ya'ni nazariy bilimlar, amaliy faoliyat va psixologik rivojlanish omillarini uyg'unlashtirish muhim metodologik yo'nalish sifatida qaralishi lozim.

Xulosa. Mazkur tadqiqot tibbiyot ta'limi jarayonida talabalarda kasbiy ko'nikmalar shakllanishining psixologik mexanizmlarini va ularning statistik ko'rsatkichlar asosida namoyon bo'lishini o'rganishga qaratildi. Olingan natijalar kasbiy ko'nikmalar rivojlanishi ko'p darajali (kognitiv, amaliy, kommunikativ va refleksiv) tizim sifatida shakllanishini va ushbu jarayon bir qator ichki (psixologik) hamda tashqi (pedagogik va ijtimoiy) omillar bilan belgilanishini ko'rsatdi.

Statistik tahlil natijalari shuni tasdiqladiki, kasbiy ko'nikmalar darajasi bilan motivatsiya, o'z-o'zini baholash, o'quv faoliyatiga jalb etilish va amaliy mashg'ulotlarda faol ishtirok etish ko'rsatkichlari o'rtasida ijobiy va statistik jihatdan ahamiyatli bog'liqlik mavjud. Korrelyatsion tahlil natijalari ushbu omillar o'rtasida o'rtacha va yuqori darajadagi bog'liqlikni ko'rsatdi, bu esa kasbiy kompetensiyaning shakllanishi tasodifiy emas, balki tizimli psixologik jarayon ekanligini tasdiqlaydi.

Shuningdek, eksperimental va nazorat guruhlar o'rtasida o'tkazilgan qiyosiy tahlil (t-test) interfaol ta'lim metodlari, klinik amaliyotga yo'naltirilgan o'qitish va muammoli ta'lim texnologiyalarining talabalarda kasbiy ko'nikmalarni rivojlantirishga sezilarli ijobiy ta'sir ko'rsatishini aniqladi. Ushbu natijalar ta'lim jarayonida faol o'qitish metodlarini qo'llash talabalarining nafaqat bilim darajasini, balki klinik fikrlash va amaliy qaror qabul qilish kompetensiyasini ham oshirishini ko'rsatadi.

Umuman olganda, tadqiqot natijalari tibbiyot talabalari kasbiy ko'nikmalarining shakllanishi faqat bilimlarni o'zlashtirish jarayoni emas, balki shaxsning psixologik rivojlanishi, motivatsion sohasining faollashuvi va amaliy tajriba bilan uzviy bog'liq kompleks jarayon ekanligini

ilmiy jihatdan asoslab berdi. Shu bilan birga, statistik yondashuvlar (korrelyatsiya, t-test, ANOVA, regression tahlil) kasbiy rivojlanish jarayonini obyektiv baholash va ilmiy asoslangan xulosalar chiqarishda muhim metodologik vosita bo'lib xizmat qiladi.

ADABIYOTLAR

1. Goss, J. J. (2015). Emotion Regulation: Current Status and Future Prospects. *Psychological Inquiry*, 26(1), 1-26.
2. Lazarus, R.S. (1991). *Emotion and Adaptation*. Oxford University Press.
3. Gross, J.J., & Thompson, R.A. (2007). Emotion Regulation: Conceptual Foundations. In J. J. Gross (Ed.), *Handbook of Emotion Regulation* (pp. 3-24). New York: Guilford Press.
4. Koole, S.L. (2009). The Psychology of Emotion Regulation: An Integrative Review. *Cognition and Emotion*, 23(1), 4-41.